

მომავალი

ყოველ-დღიური საკომოტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„მომავლის“ რედაქცია აცხადებს, რომ მას არ შეუძლია იმ ფულის მიღება, რომელიც ნაჩვენები ადრესით არაა გამოგზავნილი.

ფულის მისაღები ადრესი მხოლოდ ესაა:

თიფლისი, ტიპოგრაფია „Сорапаны“, Калистрату Константиновичу ЦУЛАДЗЕ.

„მომავალი“

გამოცემის უფლებად, გარდა კვირის შემოსულობებისა
გაზეთის ღირს:

როგორც თიფლისში ისე თიფლისის გარეთ ერთი წლით 7 მან.,
ნახევარი წლით 4 მან.

ქალაქ გარეთ
3 თვით—2 მან. 50 კაპ.
1 „ — — 90 „

თიფლისში
3 თვით—2 მან. 20 კაპ.
1 „ — — 80 „

გაზეთის გამოცემა შეიძლება მხოლოდ თვის პირველ რიცხვიდან
ცალკე ნომერი ყველგან—მართი შაური

განცხადების ფასი: ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზე ღირს
15 კ.; უკანასკნელზე—10 კ.; სამკლავიანი განცხადება თითოჯერ სალა-
მოს 5 სანტ. 3 მან., ხუთი საათის შემდეგ—მეტრად, ხელის მოწერა
და დასაბეჭდი განცხადებები მიიღება რედაქციის კანტორაში ყოველ-
დღე, დღის 9 ს. საღამოს 2 საათამდე და საღამოს 5—6 საათამდე. კვი-
რა-უკვეყნებში დღის 11—12 საათამდე.

რედაქცია ხელმოწერულ წერილებს არ ბეჭდავს. დაუბეჭდავ მცირე
წერილებს არ ინახავს და მათ შესახებ არავითარ მიწერ-მოწერას
და მოლაპარაკებას არ კისრულობს.

რედაქციის ადრესი:

რუსის ქუჩა, სახლი № 3, ზემო სართულში.

ფულის გაგზავნისათვის ადრესი:

თიფლისი, ტიპ. „Сорапаны“, Калистрату Конст. Цуладзе.

წიგნის მაღაზია და ქრუნალ-გაზეთების კანტორა

„მომავალი“

(წინანდელი „კომუნისტი“ ქუთაისში)

1 ენკენისტიდან ხსნის განყოფილებას გენერალის ქ. ბულვარის პირდაპირ ალ.
თუმანოვის სახლში დაიწყებს გაქრობას ქართულ რუსული სახელმძღვანელოებით,
სამოსწავლო და საკანცელარიო ნივთებით, რეკლამებით, ღია ბარათებით, ფოს-
ტის და ღერბის მარკებით და სხვა.

კანტორას მიღის მუდამ დღე ყველა ადგილობრივი და სატაბრა უფრო გავრ-
ცელებული ქრუნალ-გაზეთები და იღებს იმაზე ხელის მოწერას. ვისაც სურს
ახალი გაზეთები დილითვე მიიღოს ბინაზე, უნდა ჩაეწეროს კანტორაში, აჩვენოს
ადრესი და კანტორის მეგზურობები მიუტანენ მათ შეგვეთილ გაზეთებს.

მაღაზია ღებულობს: ქართულ-რუსულ ახალ წიგნებს, გამოჩენილ მწერლების
და მოღვაწეების სურათებს, ნახატებიან ღია ბარათებს და სხვ.

კანტორა ღებულობს: ყოველ-გვარ განცხადებებს გაზეთებში დასაცემად,
საკამონიო წიგნებს და წარმომადგენლობის მთელი გუბერნიისათვის წიგნების
გამომცემლობის, და რედაქციების და ქალაქის ფაბრიკებისაგან.

კანტორას შეევეთილი აქვს საზღვარ-გარეთ რუსულ-ქართული „რემინგტონი“
და მიღებისათვის დაიწყებს კერძო ფასიან სამუშევრების მიღებას. ფასები გადამ-
რისა კანტორაში იქნება გამოცხადებული.

გაიხსნა ახალი
თიფლისის

პერმო სამეურნალო

ღია ყოველდღე მოსიარულე ავთომოტორთის,
ვაგონის ქ. № 8; ს. ნიჟნე-პროსპექტის (ტელეფონი
895).

მქ. მ. ვ. ვედორა: ყოველ დღე, გარდა
ოთხშ. და კვირისა 11—12 საათამდე შინაგანი
და ბაგეშებისა.

მქ. მ. ჯ. ჯამბაშიძე: ყოველ დღე, კვირა დღის
გარდა 12—1 ს. შინაგ. და ბაგეშ. ავთომ. შეა-
ჩერა მიღება 1-ლ სექტემბერამდე.

მქ. მ. ა. ი. პოპოვი: ყოველ დღე ხუთშაბათს
გარდა კვირისა 12—1 ს.; ყელის: ცხვირის და
უჩრბის ავთომ.

მქ. მ. მ. მაკაროვი: შეაჩერა მიღება 1 სექ-
ტემბერამდე.

მქ. მ. ნ. დიხაშვილი: ყოველ დღე 11¹/₂—
12¹/₂ ს.; სიფილ., ვენ. და კანის ავთომ.

მქ. მ. მ. მელიქიშვილი: ყოველ დღე; 1—2
ს.; დედათა და ქორწინ. ავთომ.

მქ. მ. გ. გომარაძე: ყოველ დღე; 2—3 ს.;
შინაგ. და ბაგეშ. ავთომ.

მქ. მ. გ. მ. მუხმელიშვილი: ყოველ დღე,
კვირა დღე, გარდა 2—2¹/₂ ს.; თვლის ავთომ.
მიკროსკოპული, ბაქტერიოლოგიური და ქი-
მიური გამოკვლევები, აგრეთვე ყველაფის აცრა
და ძიძათ გასინჯვა.

ფასები რეგისტრაციის 50 კაპ., ოპერაციები და
კონსულტაცია მორიგეობით.
ამ მოკლე ხანში გაიხსნება სტაციონარული
განყოფილება 80 საწლოთ.

კაბილის მაიონი

ი. შ. ჯანტურია

იღებს ავთომოტორებს დილით 7—9 ს. საღამოთი
4—8 ს.
კვირა-უკვე დღეს 9—1 საათამდე. ავტოსის
№ 71 (კიროვსკი ქუჩის სახლი)

გამოვიდა ახალი გამოცემა „კოლხიდა“-სი

„სახელმწიფო“

კითხვის სწავლება ანდრია შუბაძისა,
ფასი 10 კ. და „ქართული მოძრავე
ახლოები“ ფ. 5 კ. ცალი. იყიდება ყველა
ქართულ წიგნის მაღაზიებში და გაზეთე-
ბის აგენტებთან. (5—2)

კ. მ. მ. მ. მ.

თ. მთავრიშვილის

წიგნის მაღაზიაში დაზღუდულია დიდძალი ქარ-
თული და რუსული სახელმძღვანელო, სამეცნიერ-
ო, სალიტერატურო, სახალხო და საგანმანათლებლო
წიგნები, ქართული და რუსული მოძრავე ანბან-
ნი, რეკლამები ქართული და რუსული წერისა-
თვის. აქვე იყიდება ოჯახისა და სკოლაში სა-
კითხავი წიგნი

„გუთანი“

შედგენილი ქართულ. გიმნაზიის მასწავლებ-
ლების მიერ. მასწავლებლებს, ბიბლიოთეკებს,
საქველმოქმედო დაწესებულებებს და წიგნის მა-
ღაზიებს დაეთმობათ ათ პროცენტით.
(თვ. 0—18)

იყიდება

საკანდიტრო თავისი მოწყობილობით.
სირაქხანის ქ., № 29.
(3—2) მისიელ ნაწარმზელი.

ქირაპდება

მართი ოთახი ავეჯეულობით და
სადილით. იქვე იძლევა შინაური
სადილი. მიხაილოვის ქუჩა, ბინა
102 (რჩინის პირდაპირ). (3—2)

ივ. კაჩუხოვი

გადვიდა, ბელისკის ქუჩ. № 18.

დ. მოხატაშვილი

გაგზავნი

წიგნის მაღაზია

საკანცელარიო ნივთებით და უფასო
საკაზმეო განყოფილებით.

მაღაზიაში მოიპოვება ყოველგვარი სა-
ხელმძღვანელოები, რეკლამები და საკან-
ცელარიო ნივთები. ყველით იაფათ.
ვკისრულობთ ქრუნალ-გაზეთების აგენ-
ტობას და ვეღებულობთ სასტამო საქმე-
ებს. იმედი გვაქვს ყველა მასწავლებელ-
ბლებს და საზოგადოების სწავლებელ-
ნაწილს მხარს დაგვიჭერს რომ ჩოხა-
ტაურში იარსებოს ისეთმა მიმპატიჟებ-
დაწესებულებამ, როგორც არის წიგნის
მაღაზია.

(3—1) სილ. თხვარქილძე.

С. и В. Грязновы готовят уче-
бников в среднй учебныя заведения.

Имются группы, готовящихся в 4,
5 и 6 классъ гимназій.

Адресъ: Вера, Измайловскй пер. № 6,
въ верхнемъ этажѣ кв. 8.

გაგზავნი

თ. კიკვაძე

მაღაზიას ქალ-ავთ გენერალისა, რედაქ-
ტორი, საკანცელარიო, მისი მზამელთა და
იუნკერთა სასწავლებლებისათვის, კადეტთა
კარპუზისა, სამასწავლებლო ინსტიტუტისა,
სახელმწიფო კურსებისათვის, სახალხო
სკოლის მასწავლებლებს და ავთოქის სა-
შეგირადთ.

მიიღება ანბანის უცხოენოვანი პატარა ბავშ-
ვები, რომელთა ჯანსაღი ჩაწერა უკვე დაწყე-
ბულია.

მასწავლებლებს მასწავლებელთა პირ-
ველ ჯგუფში უკვე მწერებიან და სწავლა და-
იწყება, როცა 6 კაცი შესრულდება.
სპეციალური მომზადება ქართული გამ-
ნახიზისათვის.
ქიარა თითო თვის წინადაწინ.
ადრესი: ვაგზალთან, გოგოლევის ქუჩა,
სახლი № 82 ეზოში. (18—10)

თიფლისი, 2 სექტემბერი.

ადგილობრივი ბურჟუაზიული იდეო-
ლოგიები, ბურჟუაზიული ლიტერატორები
ამ ბოლო დროს ერთობ მხნეთ და ენერ-
გიულათ შეუდგნენ ჩვენს წინააღმდეგ
ბრძოლას. წერით თუ სიტყვით, გაზე-
თებში თუ საზოგადო კრებებზე ქვეყანა-
სა არწმუნებენ, რომ ჩვენ უარს ვყოფთ
მეცნიერების მნიშვნელობას, მის კულ-
ტურულ მისიას, და რაღაც ყოვლად უში-
ნაარსო გაზეთების და წერილ-წერილ
წიგნაკების საშუალებით ხალხში უსარ-
გებლო ბზრებს ვავრცელებთ. რასაკვირ-
ველია, ბურჟუაზიის და მის მიერ მო-
ვლინებულ იდეოლოგიების ამგვარი ბრალ-
დებანი არ ახალია, ძველია, ეს ისეთივე
ხშირია, როგორც თვით ბურჟუაზია.
დასავლეთ ბურჟუაზიული კლასებში ასეთი
ბრძოლის იარაღები დიდი ხნის ნაცადი
ხერხია, ჩვეულებრივი ბრძოლის საშუა-
ლება. მხოლოდ ჩვენში ახლა შეიგნეს
მისი უეფარაი მნიშვნელობა და ფარ-

თოდაც სარგებლობენ მისით. მათუნდათ
ამ გზით და ამ საშუალებით მეცნიერება
მონოპოლიათ გახდებოდა, მისი დემოკრა-
ტიზაციას, ფართო მასშაბი გავრცელებას,
მის გასაზოგადოებას ხელი შეუშალონ
და მით ის უფსკრული, რომელიც ხალხ-
სა და მეცნიერებას შორის არის გათ-
ხრილი ხელმოწერათ კიდევ უფრო გა-
ღრმავონ. მათ უნდათ ხელმოწერა და მე-
ცნიერება, ხალხს გამოაცალონ და მხო-
ლოდ პატარა ჯგუფისთვის გასაგები და
ხელმისაწვდომი გახდონ. ჩვენ კი პირ-
იქით, მთელი ჩვენი ძალ-ღონით ვცდი-
ლობთ მის ხალხში გავრცელებას, რომ
ის ყველასათვის ხელმისაწვდომი გახდეს,
ჩვენ ღრმად დარწმუნებული ვართ,
რომ ბუნების ძალის, ბუნების კან-
ონების ცოდნა-შესწავლა აუცილებელ-
ად საჭიროებაა, საფუძვლიანი ნია-
დაგია ხალხის კულტურულ აღორძი-
ნების, ხალხის ყოველმხრივ დაწინაუ-
რების. ჩვენ ყველაზე უკეთ ვიცით, რომ
საბუნებისმეტყველო მეცნიერების პრაქ-
ტიკულათ გამოყენებამ—მეცნიერულ ტექ-
ნიკის განვითარებამ, რომელიც მხოლოდ
განვითარების პირველ ფაზაში იმყოფება,
ძირითადი ცვლილება მოახდინა ხალხის
ეკონომიურ საზოგადოებრივ ცხოვრება-
ში, ხალხის ზნე-ჩვეულებებში, ხალხის შე-
ხედულებებში გაცილებით მეტი ცვლი-
ლება შეიტანა, ვიდრე რომელიმე პოლი-
ტიკურმა რევოლუციამ. თუკაც, მართა-
ლია, რომ ინტელექტუალური (გონებრი-
ვი) ნივთიერების (მატერიალური) სარგებ-
ლობა ამ გამოგონება-წინამსწვლელობის
მხოლოდ წილ-ხვედრი იყო გაბატონე-
ბული კლასების და ძალიან კოტას სარგ-
ებლობა ხალხის ფართო მასა. მიუხედავად
ამისა ჩვენ მაინც არას დროს არ უარვყოფთ
საერთო საბუნებისმეტყველო მეცნიე-
რებაზე დამყარებულ ცოდნის დიდ მნიშ-
ვნელობას. ჩვენ გვწამს ყველა მეცნიე-
რების თანასწორობა, თანასწორი მნიშ-
ვნელობა, მაგრამ ამავე დროს უფრო
ღრმად დარწმუნებული ვართ, რომ ადა-
მიანობის უფრო საინტერესოა ადამი-
ანის საზოგადოებრივი და სახელმწიფო-
ვი ცხოვრება, ვიდრე სხვა რომელიმე
მეცნიერული დისციპლინა. ამისათვის, იმ
მეცნიერების, რომელიც გვასწავლის ადა-
მიანის საზოგადოებაში და სახელმწიფო-
ში დამოკიდებულებას, გაცილებით მეტი
მნიშვნელობა აქვს, რადგან სახელმწიფოს
და საზოგადოების არსებობის შეგნება,
მისი სისწორით გათვალწუნება უზოგა-
რესი საშუალება ყოველ ადამიანის გა-
მდინერების. ვინც სახელმწიფოსა და
საზოგადოებრივ ცხოვრებაზე არ ფიქ-
რობს, არ უყვირდება მას, არ ზრუნავს
უკეთესათ მოწყობაზე, იგი არ ფიქრობს
და არ ზრუნავს თავის საკუთარ გაუმჯობე-
ლობაზე; ტყუილათ კი ირ სთქვა ინგლი-
სელმა ისტორიკოსმა ბოკლემ, რომ უვი-
ცობა-უცოდინარობა კაცობრიობას გა-
ცილებით მეტი ენება და ზარალი მოუ-
ტანა ვიდრე სიუცოდინარობაში.

ადამიანის უფროსი უცოდინარობა უფ-
რო საშიში და მავნებელია, როცა იგი
საზოგადოებრივ ცხოვრების გაუმჯობე-
რებაში გამოიხატება. დღეს კი, დიდ უზრავ-
ლესობას არ შეუძლია სისწორით გა-
ერკვიოს უზარმაზო საზოგადოებრივ მო-
ვლენებში, ახსნას ამა თუ იმ სოციალური
მოვლენების მნიშვნელობა, მისი მიზეზ-
შედგენები; მისთვის მთელი სოციალური
ცხოვრება ბურჟუაზია გახვეული. ბურ-
ჟუაზიული მეცნიერება, რომლითაც ასე
ამაყობენ ბურჟუაზიული მეცნიერები,
ვითომ იგი ერთ-ერთი მიუდგომელი
და სწორი მეცნიერება იყოს, ნამდვი-
ლათ კი ცალმხრივი და მიდგომილ-მი-
კრძებულია. იგი, როგორც კლასობრი-
ვი, არ ეძებს სოციალურ-პოლიტიკურ
მოვლენების ნამდვილ მიზეზებს, არ იყ-
ვლევს მის საიდუმლოებას, არ არჩევს

თანამედროვე — ბურჟუაზიული — საზოგა-
დოების შედგენილობას. ბურჟუაზიული
მეცნიერები ცხოვრების ზედა პირზე და-
სრიალებენ, თავიანთ გამოკვლევა-ნაშ-
რომს სიკრულით და შეცდომებით ავ-
სებენ.

მხოლოდ მარქსი იყო, რომელმაც
თავის ისტორიული მეთოდის საშუალებ-
ებით სოციალურ ურთიერთობის ნამდვი-
ლი სახე გამოაშკარავე, მთელი საზო-
გადოებრივი ცხოვრების აგებულობა გან-
ვვიმარტა, მან შექმნა სწორი და უტყუა-
რი საზოგადოებრივი მეცნიერება, რომ
მელიც იძიებს ადამიანთა შორის ერთმან-
ეთში დამოკიდებულებას, მთელ მის
წარსულს და მომავალს, მის სულიერ
და ეკონომიურ არსებობას და მიღის
უტყუარ დასკვნას, რომ ადამიანის
საზოგადოებრივი ცხოვრება მხოლოდ
კლასთა ბრძოლის შედეგია. მან, მარქს-
მა, კიდევ უფრო მეტი რამ აღმოაჩინა,
კლასთა ბრძოლა და კლასთა წინააღმდე-
გობა რომ ისტორიაში სწავრავდა, მის
წინათაც ხედავდნენ, მისი წინამორბედე-
ბიც აღნიშნავდნენ, მაგრამ ეკონათ, რომ
იგი (კლასთა ბრძოლა) მხოლოდ ადამიან-
თა ბოროტება-სიკუდიის ნაყოფი იყო.

ასე რომ, პირველათ მარქსმა აღმოაჩინა
კლასთა წინააღმდეგობის აუცილებ-
ლობა და მისი მჭიდრო კავშირი ეკო-
ნომიურ ურთიერთობასთან. ამ დღიდან
შეიქნა ვერაულოდებული პროლეტარუ-
ლი საზოგადოებრივი მეცნიერება, რომე-
ლიც არსებითად განსხვავდება ბურჟუა-
ზიული მეცნიერებისაგან. პროლეტარიატს
დღეს თავისი საკუთარი საზოგადოებრივი
მეცნიერება აქვს, რომლის თვალსაზრი-
სით ის იხილავს ყოველგვარ სოციალურ
მოვლენას, ანალიზს უშვრება მის მიზეზ-
შედგენებს, იგებს საზოგადოებრივ ცხოვ-
რების ნამდვილ წინაარსს და თვალახი-
ლული ცხოვრების გასაუმჯობესებლათ
მოქმედებს. ბურჟუაზიული მეცნიერება
კი, როგორც ვთქვით, მას მხოლოდ
ცხოვრების გაგებას უშნებებს, ბნელში
ახვევს. ამის შემდეგ გასაკვირველიც აღარ
არის, თუ პროლეტარიატი ბურჟუაზიულ
მეცნიერებას მეცნიერებათ არ აღიარებს,
მიუდგომელ და მიზეზიურ მეცნიერებას
აღარ უწოდებს და განზე გაუბრის. იგი
ახლა არა სხითაც უნდა მოველინოს,
როგორ ფორმალურად უნდა გავხვიდეთ,
მუდამ და ყოველთვის პროლეტარია-
ტისთვის გამოუსადეგარი და მავნებელი
იქნება. პროლეტარიატისთვის იმას მნი-
შვნელობა კი არ აქვს, რომ ბურჟუა-
ზიული მეცნიერება სქელ ტომიან წიგ-
ნებში იწერება და თავისი კი ჰაფია ბრო-
შურებში. მისთვის უმთავრესათ საჭიროა
მეცნიერული, საღი თვალსაზრისი, მეც-
ნიერული მეთოდი, რომლითაც მას სა-
შუალება ექნება მოვლენები სისწორით
დააფასოს, სისწორით ახსნას; მას სწორი
და კეშმარტი საზომი უნდა ამა თუ იმ
სოციალურ ფენომენების გასაგებათ და
არა ყალიბი და ზერეულ დებულებები.
ბევრი და მრავალი ტომები, რიცხვით
სამასი, წმინდა ორატორსაც კი დაუწერია;
მაგრამ შიგ რა ყრია, რაში გამოადგება
ადამიანს? ასე და ამგვარათ, ჩვენთვის მნი-
შვნელობა აქვს თვალსაზრისი, მოვლენე-
ბის სისწორით ახსნას და არა მრავალ და
სქელ ტომიან წიგნებს და ვისაც უკანას-
კნელი გარემოება მეტათ იტაცებს, მე-
ტათ აინტერესებს—გზა მშვიდობისა.
ჩვენ კი, ზურას უკაცრავათ, თუ მას
გვერდს ავუხვევთ და უკვე ნაცადი გზით
ვივლით.

მისი ბარათი?

(შემდეგი)

მეორე სესიაში ჩვენ კვლავ ვისარგებ-
ლეთ შემთხვევით და ხელ-ახლა განვიმარ-
ტეთ ჩვენი შეხედულება კაცობის კო-
ლონიზაციის შესახებ. წარმოდგინეთ, აქ
საკვირვებლად მოხდა! გაზეთ „ზავკა-

საბჭოთა საქართველო

პანაშვილი. გუშინ, 1 სექტემბერს ნა-
შუადღევს 1 საათზე თვ. სათავად-
ნაურთ საადგილ-მამული ბანკის გამგე-
ობაში თავის სადგომში გადაიხდა პანაშვილი
ხსენებულ ბანკის დამაარსებელ და ყო-
ფილ თავმჯდომარის ილია გრიგოლის ძე
ქავჭავაძის სულის მსახსენებლად.

სემინარიის კურთხევა. გუშინ
აქურთხეს ახლად აშენებული სემინარიის
შენობა. კურთხევას დაესწრნენ ნამესტნი-
კის თანაშემწე გენ. შატილოვი, თფი-
ლისის ვიცე-გუბერნატორი, ქალაქის თავ-
ის მოადგილე ა. კოჩავი, სასულიერო
უწყების წარმომადგენელი, კავკასიის
სამოსწავლო ოლქის მხარუფელის თანა-
შემწე ლიპატიჩისკი და სხვა საზოგადო
დაწესებულებათა წარმომადგენელი.

სასჯელის შეცვლა. როგორც
ამის წინათ გვქონდა აღნიშნული, კავკა-
სის სამხედრო-საოლქო სასამართლომ
ყაზალბისათვის სიკვდილით დასჯა მიუ-
საჯა სურმაშვილს და ბაქრაძეს და 8 წლით
ციხე მისურაძეს. კავკასიის ნამესტნიკის
თანაშემწემ 4 წ. ციხეში ჯდომით შეუ-
ცვალა სასჯელი ზემოაღნიშნულ პირთ.

**გაზ. „ზავიკაზი“-ს რედაქტო-
რთა თვ.** ამერიკის ნაცვლად ინიშ-
ნება ა. ი. ყანჭელი.

სასჯელის დახურვა. რო-
გორც გადმოგვცეს, ოზურგეთის სასუ-
ლიერო საჯარო სასწავლებელი დაიხურე-
ბა, ხოლო მის ნაცვლად განზრახვა აქეთ
გახსნან ასეთივე სასწავლებელი ყარსში
ან ბაქოში.

რუსეთის სამინისტრომ გადას-
ლა 700,000 მ. თფლისში საგუბ. ცი-
ნის ახალი შენობის ასაგებად.

**სახალხო უნივერსიტეტის გა-
გეობის მორიგი კრება** მოხდა 13 აგვი-
სტოს. კრებამ იქონია მსჯელობა თე-
ტრალური სექციის შესახებ და გადას-
წყვიტა დისტოვოს ისევ ძველი სექცია.
გამგებობა წინადადებას აძლევს სექციას
კვლევა განაგრძოს მუშაობა. ამასთანავე
იქონიეს მსჯელობა მ. ბოროზოვის ლექ-
ციის მოწყობის შესახებ, სასურველად
სცენის ლექცია წაითხულ იქნას ქართულ
თეატრში 5 სექტემბერს.

რევიზია. თფლისში ჩამოვიდა
პეტერბურგიდან საგანგებო გამოგზავ-
ნილი სახელმწიფო ხაზინის რევიზორი
ს. პასიკოვი. ის რევიზიის გაუკეთებლს
თფლისის სახაზინო პალატას დახვინას.

**თვ. სახალხო უნივერსიტეტის
სკოლებში** სწავლა დაიწყო 15 სექტემ-
ბრიდან. თანახმად გამგეობის კრების და-
დგენილებით, თითოეულ სკოლას ენიშ-
ნება მზრუნველთა თითო გამგეობის წევ-
რი, რათა უფრო სასურველად მოეწყოს
სკოლებში სწავლის საქმე.

სასამართლო. 4 სექტემბერს კავ-
კასიის სამხედრო საოლქო სასამართლო
გაარჩევს ნიკო, არსენ, აბრამ ციხელა-
შვილების, დავით პეტიაშვილის და მი-
რიან მალაძის საქმეს. ამით ბრალდ-
ბათ ვასილ ოქმელაშვილის მოკლა ამ
წლის 25 თებერვალს სოფელ ღუმანის-
ში, ბორჩლოს მახლობლად. ბრალდებულებს
დაიცვალს ივ. კარუხი.

**ქალაქის სკოლების ახალი მას-
წავლებელი.** შაბათს, 29 აგვისტოს,
მოხდა სხდომა ქალაქის სკოლების გამგე
კომისიისა. კომისიამ ქართველთა სკოლე-
ბისათვის ამოირჩია შემდეგი მასწავლებე-
ლი ქალები: ცინცაძე, ვახვაშვილი,
მარკოზაშვილი, ტაბუკაშვილი და თაქ-
თაქიშვილი; რუსულ სკოლებისათვის: მას-
წავლებლად—კალაშნიკოვი, კანდიდატე-
ბათ—ტუკოვა, მისნიკოვა, ნასიბოვა, პო-
ლონსკაი, პაიტი და ფლორენსკაი. თა-
თრულ სკოლებისათვის: მასწავლებლებ-
და—ფენდინგი. სომხურ სკოლები-
სათვის: მასწავლებლად—სააკიანი, ტერ-
სტეფანოვი, სოლოვოვი, ხოჯაფი, გო-
ლომინი და გუგუშვილი; ავსტრიის სკო-
ლის მასწავლებლად დანიშნა ვართანისკი.

მკვლელობა. 10 აგვისტოს სოფ.
გომბაში ბორჯომის მახლობლად, რო-
გორც გვატყობნებენ, სტარენიკებს მო-
უკლავთ ადგილობრივი მცხოვრები გლე-
ხი სიმონ დ. გავლაშვილი.

დაპატიმრება. თფლისის პოლი-
ციამ დაპატიმრა რაქის მარის სოფ.
ტოლას მცხოვრები ამიერ-კავკასიის რეი-
ნის გზის ყოფილი კონდუქტორი კონტ.
კიტოშვილი და აფთაქის მალაზის
პატრონი მინიშვილი, ამით ბრალდებთ
თფლისში კარგა ხანია არსებულ ბრბოს

მეთაურობა, რომლის წევრები ძალით
ასახიერებდნენ იმ პირთ, რომელთაც რაი-
მე უბედურება შეეძინებოდა ტრამვაი-
ზე, რაინის გზაზე და სხ. ამ საშუალებ-
ით მათ გამოქრდათ ფული, რომელსაც
უმთავრესათ თვითონ ისაკუთრებდნენ. რო-
გორც ირკვევს, ამ საქმეებს სხვათა შო-
რის აწარმოებდა სამი ადგილობრივი
ნაფიცი ვეპილი. (სტ. ლ.)

ახალი წიგნი. რედაქციამ მიიღო
არ. კალანდარის წიგნის მალაზის მიერ
გამოცემული 1 მოკ. კომედი „ვიც კალ-
მისაგან“ ნ. აზიანისა. წიგნი სუფთათაა
გამოცემული, შეიცავს 22 გვერდს და
ღირს ორი შაური.

თავის მოკვლის განზრახვა. 31
აგვისტოს თფლისში მცხოვრებმა სო-
ფიის სკოლის მოსწავლე ქალმა ვერა
არჩიამ დალია ნიშნადურის სპირტი,
რომელსაც მაშინვე დაჰკარგა გრძნობა.
გრძნობა წასული წაყვანის მიხეი-
ლის საავადმყოფოში. მიზეზი თავის მო-
კვლის განზრახვისა შინაურებთან უკმა-
ყოფილებაა.

თეატრი. შაბათს, 5 სექტემბერს
გახსნება სომხურ დრამატულ საზოგა-
დობის სკოლის მოყვარულ ქალმა ვერა
არჩიამ დალია ნიშნადურის სპირტი,
რომელსაც მაშინვე დაჰკარგა გრძნობა.
გრძნობა წასული წაყვანის მიხეი-
ლის საავადმყოფოში. მიზეზი თავის მო-
კვლის განზრახვისა შინაურებთან უკმა-
ყოფილებაა.

დვ. სევ. ჯუღელის გარდაცვა-
ლების გამო რედაქციამ მიიღო სამგლო-
ვიარო ღებეშა მანჯუროვიდან ლეო ბარა-
მიძისაგან და ქ. ხარბინიდან ქართულ-
თა კოლონიის მონდობილობით გრი-
გოლ გეორგაძისაგან. მივიღეთ აგ-
რეთვე სამგლოვიარო წერილები: ქან-
სულის სპილენძის სადგომ ქარხნის
მუშებისაგან, სად ბესლანის ქისტე-
ბისაგან, გლაზოვს პოლიტიკურ გადა-
სახლებულების მონდობილობით ბარამ
მერკილაძისაგან და ორენბურგის გუბ.
სოფ. მიქსონის პოლიტიკურ გადასახლე-
ბულებისაგან.

დაჭრა. 31 აგვისტოს არხანგელ-
სკის ქ. თვ. მოკლავს არტემ აზა-
როვმა დანით დასჭრა თვ. მცხოვრები
სარქის ატოიანი. პოლიციამ ახაროვი
დააპატიმრა. როგორც გამოიკვია, ატო-
იანის დაჭრა მოხდა რამდენიმე წინადაგ-
ვით.

გვთხოვენ გამოგზავნათ: „პეტრ მ-
წავა, რაც ჩემი ქმარი ანდრია გესქ და
გარკინიძე წავადა სოფელიდან ქალაქში ს-
მუშაის საძებნელად და მას შედეგად არა გ-
ვატარა. ამიტომ გვთხოვ იმას, ვინც იცის
რამე მას შესახებ, ნუ დახმარებენ და მც-
ნობან და მათ საშუალება მისცენ მას და-
ხმარებას გაეგონათ მათი საქმის ერთად-
ერთად დაეგონათ. შედეგად გაგზავ-
ნათ და დაეხმარებოდნენ. სოფ. გომბა-
ში“.

სახალხო წარმომადგენლის გამმართველ
სექციის რეკორდინიშაის შესახებ.

(ს.ტოროშელის წერილის გამო.იხ. „საბჭო.“ № 42)
მუდამ საქმისთვის თვალ-ყურის დევნა,
რათა დანიშნული წარმომადგენელი არ ჩი-
ვალის შეადგენს სექციის პირდაპირ
მოვალეობას და არ მესმის, ბ-ნი ტორო-
შელი სხვა რას გამოეგონა სექციის
წევრებისაგან, თუ არ საქმისათვის მუდამ
მუყაითად შრომას და ზრუნვას?

სიმართლეს მოკლებულია, ვითომ ზო-
გიერთ წევრს, რომელიმე შემთხვევაში
ხმა მიეცეს პიესის არჩევაში იმისდა მი-
ხედვით, თუ ვინ დაიხმარა პიესა. იმ
პირებს, ვინც არ იცნობდნენ დასახლე-
ბულ პიესას, ხმის მიცემაში მონაწილეო-
ბა არ მიუღიან და მიუღიანთ არჩევა
მცოდნეობის, რომელთა შორის ითვ-
ლებოდა თვით ბ-ნი ტოროშელიც.

ბ-ნი ტოროშელიც წერს: „საქმისა-
თვის ისევ იმათ უნდა ეშველოს, ვინც
მას იცნობდა და მისთვის გული შეტკი-
ვა. ამისათვის მოველაპარაკე სექციის წე-
ვრებს ქ-ნ მ. დებურას, ს. რომანი-
შვილს და სვირელს, სექციის საქმის გა-
უმჯობესების შესახებ და ჩემი მოსაზრე-
ბაც გავუზიარე მათ და სხ...“

იქ ჩემს გარდა საქმის „გულშემატკი-
ვანი“ სხვებიც ბევრი არიან, მაგრამ
საქმე ამაში არ არის. ბ. ტოროშელიც
და სვირელს მოლაპარაკება უკვე ჰქონო-
დათ და შეთანხმებულიყვნენ, გვგმა
შეგუშვებინათ კიდევ რეორგანიზაციის
მოხდენის შესახებ. მათთვის საჭირო იყო
ვინმე-მხარის დაჭერა და ამიტომ პირ-
ველად მომართეს მე. როგორგინაზიკის
შესახებ ახრი გამოხატა პირველად ბ-მა

სვირელმა, (თურმე ინიციატორი კი მ-
თენის ბ. ტოროშელიც, როგორც სხვას
მისი წერილიდან) მას უმოწმად ბ-მა ტო-
როშელიც მიუძღვნა. ჩემი პირველი კითხვა
იყო: მართა ივანოვიჩი (ქაბაძე) — ვინ-
ცემა ხომ არ გაეცნობოდა წერილს? შე-
ლაპარაკებით, ჩემში ამხანაგს ვერა პა-
ვეტო-მეთქი. იმ წამსვე ამ აზრმა იმეტრ
გამიარა თავში, რომ უკანასკნელ დროში
ბ-ნი ტოროშელიც და სვირელი ძლიერ
ამხედრებულნი იყვნენ ამ უკანასკნელის
წინააღმდეგ. ბ-მა სვირელმა მიპასუხა:
რაც უნდა წინააღმდეგი იყოს იგი მ.
დებურასი, ის მაინც მის გასაძევებლად
ხელს არ ასწევს თავის დღეში, რადგან
ამდენი შრომა და ღვაწლი მიუძღვის მ.
დებურას სახალხო თეატრის წინაშე.
ს. ტოროშელიც კი ჩაიკინა და სთქვა,
რომ ბარემ ასწევდა, მაგრამ... და აღარ
გათავა თავის აზრი.

როცა დამარწმუნეს, რომ დებურას
წინააღმდეგ არასაპირებენ, გამიზარეს
შემდეგი მოსაზრება: „ახლა ჩვენ აქალოს
აუღიკრიათ კი აღარ ვმუშაობთ, სა-
დაც შავი საქმე ბევრი იყო და ეს ჩვენი
წევრი მუშებიც საჭირონი იყვნენ. ახლა
ჩვენ ვართ სახალხო სახლში, ყოველ
მხრით მშვენივრად მოწყობილში, სადაც
მუშაობის დროს არც სირბილია საჭირო
რადგანაც ჩვენ დაქირავებული კაცი
გვყავს, არც ბარგისა და რევიზორის
ზიღვა და სხ. აქ ინტელიგენტური საშუ-
შაო არის, იდეური და ამიტომ ინტე-
ლიგენტი მომუშავენი უნდა მოვიწვიოთ.
ჩვენის მხრით მხედველობაში გვყავს
ჯერ-ჯერობით ორი პირი: გ. ლასხიშვი-
ლი და მეორე, თუ თქვენ არ გეწონი-
ბათ, კ. ხახანაშვილი; დანარჩენი ინტე-
ლიგენტების შესახებ კიდევ მოვიფიქროთ,
შევკითხოთ აქეთ-იქით და მოვიწვიოთ
ყველა იმ მუშების მაგივრად, რომლებ-
საც ახლა ალავი აღარ უნდა ჰქონდეთ
ჩვენ სექციაში, ზედმეტ ბარგს შეადგე-
ნენ“ და სხ.

ჩემის მხრით მე სასურველად ვსცანი
სამი თუ ოთხი ახალი წევრის მოწვევა
იმით მაგიერ, რომლებსაც მთელი სეზო-
ნის განმავლობაში სრულიად არ უმუშა-
ვებოდათ. ამ უკანასკნელთა შორის ერთი
ინტელიგენტი იყო, რაც შეგებდა სხვა
წევრ-მუშების გარეგანს, მე უარი გამოვი-
ცხადე და სხვათა შორის მიზეზიც მოვი-
ყვანი, რომ სახალხო თეატრის მოქმედ-
ების დაწყებიდანვე ისინი ამ საქმეს ემსა-
ხურებიან-მეთქი, შრომა დიდი მიუძღვით,
გამოცდილება არ აქლიათ, გონივრული
და პრინციპული მომუშავენი არიან
და თან ისეთებიც, რომლებსაც არა მარ-
ტა ამ დარგში მიუძღვით ღვაწლი, იბა-
რედ სხვა სფეროში უმუშავებიათ და პა-
ტივისებამ დაუმსახურებიათ თავიანთ
ამხანაგებში, საზოგადოთ იმ ელემენტე-
რში, რომლისთვის განსაკუთრებით
არსებობს სახალხო თეატრალური სექცია.

მათი გარეკა შეუძლებლად მიმაჩნია; სხვა
არა იყოს რა, დიდ უსიამოვნებას გამოი-
წვევს ამგვარი საქციელი და საქმეს შეა-
ფერებს. მათ მიპასუხეს, რომ უსიამო-
ვნობისათვის მათ არ ეშინიათ, ოღონდ კი სა-
ქმე მოეწყოს ისე, როგორც მათ სურთ.

რაც შეგებდა გავლენას და დამსახურე-
ბას, მიპასუხა ბ-მა სვირელმა, მე უფ-
რო მეტი გავლენა მაქვს იმ ელემ-
ენტებში, ვიდრე მათ, ვისზედაც თქვენ
აგეთი დიდი წარმოდგენა გქონიათო.
შემდეგ ამხსნეს რა გზით აპირებდნენ
ახალი სექციის შედგენას. „მიმართავთ
სახალხო უნივერსიტეტს, რომ ჩვენ ჩვენი
სეზონი დავსრულებთ და მან მომავალი
სეზონისათვის უნდა შეადგინოს ახლად
თეატრალური სექცია. ის, როგორც
არა კომპეტენტური ამისთანა საქმეში,
რასაკვირველია, ისევ ჩვენვე მოგვმართავს,
რომ ჩვენვე შევადგინოთ სექცია, ჩვენ,
ე. ი. სექცია, ჩვენ შორის ამოვირჩევთ
სამ პირს, რომლებსაც დავაფიქრებთ სექ-
ციის შედგენას. ეს სამი პირი ვიქნებით
შემდეგნი: თქვენ, სოფიო რომანიშვილი,
ნიკო გოცირიძე და ერთერთი ჩვენგანი,
ტოროშელიც ან სვირელი. როდესაც
მე სრული უარი განვიცხადე საზოგადო-
ბისათვის კომისიის მიმართულებით მო-
ღებამ, რადგან თქვენგან დასახლებულ
პირებს მე ვერ გავაშვებ-მეთქი, მაშინ
მთხოვეს, რომ მე იმათთვის ორგანიზაციის
მიმეცა ხმა არჩევნის დროს ასე რომ,
კომისიაში მათი სურვილით უნდა შესუ-
ლიყვნენ: ს. ტოროშელიც, ს. სვირელი
და ნ. გოცირიძე. ჩვენ არავის დათხო-
ვა არ გავაშვებ, განაცხადეს მათ, ძვე-
ლი წევრებიდან დარჩებიან მხოლოდ

რომ, რომ მუშებმა შესძლეს თავიანთი
ხოზიკების შეტანა. მუშებმა დამტკი-
ვეს მათი ორგანიზაცია ძლიერია გაწე-
რილთა ძალებით, რომელსაც შემდეგში
იქნებ უფრო მეტი ანგარიში უნდა გაუ-
წიონ, ვინც ის დღემდის იყო. მუშების
სიმტკიცე, თავდაპირველად პარტიის-
კენა მოიპოვა, არა მარტო თავის მომ-
ხრებში, არამედ მოწინააღმდეგეშიც კი.
(პ. ვეღ.)

წყლის-საყვანი ქუთაისში

I.
ქუთაისის ცხოვრებაში წყლის-საყვანის
გაგეობა ისეთი დიდი მოვლენაა, რომ
ის ღირსია საყვანით აღინიშნოს. ქუთაის-
ში საზოგადოების წინაშე. ქუთაისის
წყლის-საყვანს აქვს გრძელი ისტორია.
ჯერ კიდევ 1884 წელს განზრახეს
ქუთაისში წყლის-საყვანის გაგეობა,
მაგრამ ამ კეთილ განზრახვასთან ერთად
დაიბადა ორი სერიოზული საკითხი: შესძ-
ლებდა თუ არა ქალაქი საკუთარი ძალებით
წყლის-საყვანის გაგეობას და მის
პატრონობას, თუ, აჯობებდა, რომ კონ-
ცესიით გაეცია ეს საქმე. მეორეც, რო-
მელი წყალი გამოეყენება, წყაროსი თუ
რიონის წყალი. დავა, რომელიც გამოი-
წვია ამ ორმა საკითხმა ჩვენი ქალაქის
თვითმართველობაში, ამდენ ხანს არ და-
თვარებულა. მართალია, 1901 წელს ქა-
ლაქმა თითქმის საბოლოოდ გადაწყვიტა
რიონის წყლის გამოყენება და კონცესია
წყლის-საყვანის გაგეობაში ანე. მი-
ხილავს მისცა, მაგრამ საქმე ამით ვერ
დაბოლავდა. ბ. მიხილავმა დაიწყო კი-
დევა წყლის საყვანის კეთება, მაგრამ
უსახსრობის თუ სხვა მიზეზების გამო
პირობა ვერ შეასრულა და ქუთაისიდან
ნაც მოკურცხლა. ამიტომაც, წყლის სა-
ყვანის გაგეობის საკითხი მთელი თავისი
სიგრძე-სიგანით ხელახლავ გადმოშალა
სვენი ქალაქის თვითმართველობის წინ.
მხოლოდ თვითმართველობის მდგომარე-
ობა ამ კითხვის გადასაჭრელად ეხლა
სხვათა უფრო სარგის იყო, ვიდრე ამ
25 წლის წინათ. ამ დროს განმავლობა-
ში წყლის-საყვანის გაგეობის შესახებ
ამდენი საჭირო მასალა დაგროვდა ჩვენი
ქალაქის გამგეობაში, რომ რამდენიმე
სქელი ტომი გამოვა. ამ მასალის წყალობით
ბევრი კითხვა, რომელიც ჩვენი წინა-
პრებისათვის გარკვეული არ იყო, ჩვენ-
თვის ნათელია. ამიტომ გსოვანდელმა
თვითმართველობამ შედარებით ბევ-
რათ უფრო იოლად გადასჭრა წყლის-
საყვანის გაგეობის საკითხი, რომლის გა-
დაწყვეტაც ხმისმართის რამდენიმე თვეო-
ბამ ვეს შესძლო. მაშასადამე, სიჭიროა
გაუცნობო იმათ მუშაობას, ვინც ჩვენ სი-
ძნელე გზის გაგვიადვილეს ვისგან თელილ
გზასაც ჩვენ აქ ადვილად გაგვევით.

როდესაც 1884 წელს ჩვენი დედა-
ქალაქი თფლისი ენერგიულად შეუდგა
წყლის-საყვანის კეთებას, მაშინ ქუთაის-
ის ქალაქის თვითმართველობასაც ად-
ბრა წყლის-საყვანის მოწყობის სურვი-
ლი. წყლის-საყვანის პროექტის შემუშა-
ვება მან მიანდო იმე იანოვსკის. ამ
პროექტით ქუთაისისთვის 30,000 ველ-
რო წყალი იყო საჭირო დღე და ღამე-
ში; ეხლა, კი მეოთხედი მილიონი ველ-
რო წყალი აღარ კმარა. პირველად წყლის-
საყვანის გაგეობის კონცესია ითხოვა
ქუთაისის მცხოვრებმა იაკობ კოკჩიშვილმა
1885 წელს და სათანადო პროექტი
წარუდგინა ქალაქის გამგეობას, მაგრამ
პირველი კონცესიის მალე ისეთი დიდი
აღმოჩნდა, რომ განცვიფრებაში მოიყვა-
ქალაქის თვითმართველობა. ასე წარ-
მოადგინეს, რომ არა თუ წყლის-საყვა-
ნისთვის, ბ. კოკჩიშვილს საკუთრებაზეც კი
სთხოვდა ქალაქის ზოგიერთ ადგილებს.
სწორედ ბ. კოკჩიშვილის პროექტმა დაუ-
ბადა ჩვენ თვითმართველობას ორი მწვა-
ვე საკითხი: თვითონ გაეკეთებია წყლის-
საყვანი, თუ კონცესიონერისთვის მიე-
ნდო მისი ბედი და წყაროს წყალი მოე-
ძებნა, თუ რიონის წყალს დაეჯერებოდა.
რადგანაც ეს კითხვები გადაწყვეტილი
არ ქონდა, ქალაქის თვითმართველობამ
ბატონ კოკჩიშვილს უარი უთხრა. მეო-
რე 34 იტქტი წყლის-საყვანის შესახებ
წარუდგინეს ქალაქის გამგეობას თ. და-
ვით ნიგებამ და განენიშნა 1887 წელს.
საბჭომ გადაწყვიტა ამ ორი პირის
თვის მიეცა კონცესია წყლის-საყვანის მო-
საწყობით, მაგრამ სწორედ ამ დროს ას-
ტუბა ჟურნალ-გაზეთებში აუთ ზაური ქუ-
თაისელმა ინტელიგენტმა: ქალაქის
თვითმართველობას რიონის წყლით უნდა

გ. ნასარიძე.
(შემდეგი იქნება)

შვილი: ორი ჩვენ—ტორეშვილი და სვირელი, თქვენ რომანოვილი, მ. დე-მურია, შაბაძე, დუმბაძე და გო-გორიძე. დანარჩენებს ახლეთ გარე-მოგზაურობა. ასეთი ლაპარაკი იყო ერთ-ორჯერ ამ სათა შორის, რაც შეუძლებელი არ დარჩა სექციის სხვა წევრებისთვის, თუმცა საიდუმლოთი მელაპარაკებოდნენ. ერთხელ კიდევ მისაყვებელია მ. დუმბაძისა, რომ ტორეშვილი და სვირელი შენ რაღასაც საიდუმლოთ გეტყუ-რებოდნენ და ჩვენ კი არას გვეუბნებოდნენ. მაშინ ვთხოვე ბ. სვირელს, რომ ჩემთან ნალაპარაკევი ყველა გავზიარე-ბათ აგრეთვე მ. დუმბაძისთვისაც, რაც მათ შესაძლებელია.

რამდენადაც თანაუგრძნობი მათ მიერ დაწყებული რეორგანიზაციის—ან მე და ან მ. დუმბაძე, ეს ცხადია სრას იქი-დან, რომ რამდენიმე იგინი კითხვას და-სვამდნენ რეორგანიზაციის სისრულეში მოყვანის შესახებ; ჩვენ ყოველივე ღო-ნის ვხმარობდით ეგ კითხვა მოგვეშორე-ბინა თავიდან. და მ. დუმბაძე ერთხელ დემონსტრაციულად კრებაც დახურა, რომ ეს კითხვა აეცილებინა. ეს ფაქტი თვითონვე განაცხადეს ბ. ტორეშვილიც და სვირელიც სახალხო უნივერსიტეტის ფაქულტეტის კრებაზე.

ამ საგნის შესახებ უკანასკნელ მოლა-პარაკებაზე გამაყენეს სასესიო შეხვე-პილი სია მომავალი სექციის წევრ-ებისა, მოთავსებული იყო ზემოაღნიშნუ-ლი შვიდი ძველი წევრი და ხუთი ახა-ლი: „ორი ინტელიგენტი არის, გ. ლა-სხიშვილი და კ. ხახანაშვილი და სამი მუშა, (მათი გვარები არ მახსოვს, რად-გან ჩემთვის უცნობი იყვნენ) რომლე-ბიც სახალხო უნივერსიტეტის გამგეობის ერთმა წევრმა გვიჩინა და არ შეიძლება არ შევიყვანოთ სექციაში, შეიძლება მუ-შებიც მართლა ძალიან აყვავდნენ და სახალხო უნივერსიტეტშიც არ დაამტკი-ოსო.“

როდესაც ვუთხარ, რომ თქვენ არ ამტკიცებდით, რომ აქ მუშების საქმე არ არის და ახლა შეგყავთ იგინი მხო-ლოდ იმიტომ, რომ სახ. უნ. ერთმა წევრმა გიჩინათ, მათ მივსულხეს, რომ იგინი ისეთი მუშები არიან, რომ ინტელიგენ-ტებში ვერ გავარჩევთ; ერთი მათგანი რეცენზირებას სწერსო.

მე ცოტა არ იყოს ეჭვის თვალით დავუწყებე ყურება ამით საქციელს და გადამწყვეტი არ ავყოლოდი მათ. გა-დიოდა დრო და სვირელი და ტორე-შვილიც მოუთმენლად აჩქარებდნენ რეორ-განიზაციის სისრულეში მოყვანას, და რამდენადაც ისინი აჩქარებდნენ ამ სა-კითხს, იმდენათ ჩვენ დანარჩენი წევრები ვცდილობდით ამ საკითხის უკან დაწევას, რომ წევრებს შორის უკმაყოფილება არ დაბადებულიყო.

ამ გზით რომ ვერაფერს გახდნენ ერთ-ერთ კრებაზე დაიძახეს: ვინც მტკიცად და გამოუსტეგვრათ გარძნობს ამ საქმეში თავს, თვითონვე თავი დაანებოსო. კრება-ზე, რასაკვირველია, მაგისთანა ადრენი აღმოჩნდა, თუმცა კი ძალიან კარგა გიო-გეს ყველაზე, ვისკენაც იყო ისარი ნა-სროლი. სხვაფერადი ხშირად ვერ იკ-ვებდნენ თავს ბ. ტორეშვილიც და სვი-რელიც მათ მიერ ამოჩენებულ წევრების წინაშე და რაღა გასაკვირვებელია მათ-ში დიდი უკმაყოფილება გამოიწვიეს. სეზონის უკანასკნელ კრებაზე როგორც იქნა მოხდა მათის სანატრელი სარეორ-განიზაციო კომისიის არჩევა, მაგრამ მათ და საუბედროლო ისინი არ მოჰყვნენ ამ კომისიაში.

უმრავლესობის ხმით არჩეულ იყვნენ ორი მუშა და ერთი არა მუშა. ამ სამ კაცს მიანდო ძველმა სექციამ შედგინათ სია მომავალი სეზონის სექციისა და წა-რდენიან სახალხო უნივერსიტეტისათ-ვის. კომისიის სექციის დავალება „მუშა-რულეობა, სია შეუმუშავებია და წარუ-დგინა სახალხო უნივერსიტეტისათვის, მაგრამ თურმე ნუ იტყვი, ძველ სექ-ციის მიერ არჩეულ კომისიის გაუბედურა და სექციის გარეშე სხვებთან ერთად დაუტოვებია ბ. ტორეშვილიც და სვირელიც და ამით ისინი მეტის-მეტად გაუბრალებია.

ბ. ტორეშვილიც ბრალს მდებს, ვითომც კი ამტკიცებს მათ წინააღმდეგ მუშა-წევრები. ეს შემცდარი აზრია, რა-საც, მე გვინი, თვითონ—მუშები დაამოწ-მებენ. ჩემი დანაშაული მხოლოდ იმაში არის, რომ მე ნდობა კომისიის წევრო-

ბაზე იმით გამოვეცხადე, ვისაც უფრო მიუღოდა და პარტიის პირებათ ვიკ-ნობდი. ვის გამოსტოვებდნენ ძველ სექ-ციიდან და ვის არა, ეგ მათი საქმე იყო, ჩვენ მათ სრული ნდობა გამოვეცხადეთ. ბ. ტორეშვილის და სვირელის სექ-ციის გარეშე დატოვება, უმკველია, გა-მოწვეული იყო პარტიისკენ მიზნებით, რომელიც შეიძლება თვითონვე აღუხან, საქმის გარემოება ასეთი იყო და მკითხველს შეუძლიან თვითონ გამოარ-კვიოს სად არის სიყალბე და სად სი-მართლე.

სოფია რომანოვილი.
P. S. რაც ვიცოდი ამ საქმის შესახებ, ყოველივე გამოვთქვი და მეტი ლაპარა-კი ზედ მეტად მიმანია შემდეგშიც.
ს. რ.

გ ა რ ი ი ს ვ ი თ ა რ ა ბ ა .

(დასასრული).

თუ რა გვარ სუსტ საბუთებზეა აგებუ-ლი აღმინისტრაციის უზამდგომლობა მა-მასხლის-დარაჯების ჩამოყენების შესა-ხებ, ეს ჩვენ კარგად ვიცით.

აქ ყოველივე სწორ თუ ბრუნდ საშ-ვლებებს ვასავალი აქვთ. ცრუ ფაქტე-ბის გამოთხება და შეთხება ხომ იოლი საქმეა. ან კი ვინ უნდა დაარღვიოს ეს ცრუ ფაქტები, როდესაც ასეთ დოკუ-მენტებს თავში წარწერილი აქვს „კონ-ფიდენციალური“, „ძლიერ საიდუმლო“ და სხვა.

გურიანზე კი ყველაფრის გამოგონება შეიძლება, ბუროკრატის თვალში გური-ანეოლიუციონერების მადანია, გური-ანეოლიუციონერების „პოსტაშვიკი“.

მერე ამ რაზმების ავტორები ხში-რად იმუშებენ ლამის მიძებრებს. „რო-გორც ვიცი აგენტების უტყუარი ცნო-ბებიდან“ და სხვა.

20 დეკემბერს 1907 წ. ვილაყებმა მოჰკლეს ნანეიშვილის საზოგადოების მა-მასხლისი ძეგლი თავის საკუთარ სახ-ელში. აღმინისტრაციამ ამ მკვლელობას პოლიტიკური სარწული დაუდო. ნანეი-შვილის და სურების საზოგადოებებმა აღ-მინისტრაციის დაუსახელეს რამდენიმე ყაბილი და მათ დასაქვრად დრო ითხო-ვეს. აღმინისტრაციამ ერთი მხრით ამ ორ საზოგადოებას რეპრესიებით უპასუ-ხა, მეორე მხრით სურების სახალხოლო სხვადასხვა საბუთების დაუშავა.

აღმინისტრაციის აზრით სურები ბუ-დო „მოყარალო-რევილიუციონური“ ელე-მენტებისათვის. უკანასკნელს ხალხი ინახავს გ. კ. ბრძანებით. აქ აწერილია სურების გაუფალი ტყეები, მისი ვიწრო საცალფებო გზები. ავტორის აზრით, რომ მამასხლისი არ შეიძლება „შინის ხარბი“, რომ ის არ მიეცეს უმოკმელო-ბას თავი გაანებოს, საჭიროა შემდეგი ზომების მიღება: 1) გადავარდნილების სახლკარის დაწვა, როგორც ეს იყო ხმარებაში გენერალ ტოლმაშევის დროს, 2) გადასახლება ცოლ-შვილიანთა ყველა იმ პირების, რომლებიც ბინას აძლევდნენ ასეთ პირებს, 3) სურებში მთავრობის მა-მასხლისის ჩაყენება, რომელსაც საზოგა-დოებამ ექვსასი მანეთი უნდა მისცეს; ძალიან-უფლების და ავტორიტეტის შესარ-ჩენათ კი მას უნდა მიეცეს საზოგადოე-ბისავე ხარჯით ხუთი შეიარაღებული და-რავი, 4) სურები უნდა დაჯარიმდეს 3,000 მანეთით.

გადის დრო. ხალხი იჭერს ბოროტ-მომქმედ პირებს. ისინი ამბობენ: „ჩვენ არც როდის რევილიუციონერებთან არ გვექონია საქმე. ჩვენი ხელობა იყო მხო-ლოდ ქ. რღობა-ყაბობა. ამ საქმეში მფარველობას გვიწვედა მამასხლისი ძე-გლი. მან ნაქურდალის გაყვანის დროს მეტის წაღება მოინდომა. ჩვენ უარით ვუპასუხეთ. ის დაგვემუქრა დაბეზღებით. ამისთვის ის მოგვკალით.“

ამნათი გამოჩენა, რომ ეს მკვლე-ლობა, რომელსაც რევილიუციონერებს აბრალებდა აღმინისტრაცია, მოუხდენია ქურდ ბატაკებისა.

ასეთი საქმის გაბერვა კი ხანია სწარ-მოგეს გურიანში. გახსენეთ გურიის ცალ-კე საგენერალ-გუბერნატორთ გადაქ-ცევა, გადაყენებული მარის უფროსი გრიშოვის ხელმოწერით დაბრუნება.

ოსურგების ცხილდარ გრეკოვი გაიქცა და თან სალდათი გაიყვანა. მან თურ-მე ბასალეთში გაიარა გზათ, ამისთვის ბასალეთის მამასხლისი და დარაჯები ჩა-უყენეს. ასეავე იმ აგენტების „უტყუარი ცნობებიდან“ ვილაყ იარაღის გაუფლავი, ამისთვის იმასაც ისე გამოჰსინდელინ.

ქვემო გურიანში ვილაყამ მრავალჯერ ქურდობაში შენიშნული პარტიადე მოკ-ლია, ამისთვის მთელი საზოგადოება რამ-დენიმე დღეს მშვიდ-მწყურვალე ამყო-ფეს. ჯერ ეგვეტულია განადგურა ყვე-ლაფერი, ბოლოს ხალხს მამასხლისი და დარაჯები ჩაუყენეს.

ასეთივე უაზრო მკვლელობა მოხდა: 1) ხეარბეთში აბაშიძე-თიძის ქალის, და 2) ჯურუყვეთში სირია გიგინიშვილის. თუმცა აღმინისტრაციამ დარწმუნებული იყო, რომ ეს ორი უკანასკნელი მკვლე-ლობა მოხდა კერძო ნიადაგზე, მარა ამა-საც პოლიტიკური ელფერი მიეცა და იმავე აგენტების „უტყუარი ცნობების“ წყალობით საზოგადოებას უმადლესი სა-სჯელი მიადგა. (120 პოსტური თით-ქმის ერთ თვეს ხალხის ხარჯზე იყო). ნამესტნიკის მოადგილეს კიდევ გაუტყდ-ლიდა დარაჯებულის მამასხლისის ვა-ლი ექვსი თვით, რადგანაც საზოგადოე-ბები უკიდურეს მდგომარეობაში იმყო-ვებოდნენ, მათ დარჩენილ მიმართონ სადაც ჯერ არს და დაამტკიცონ, რომ ეს „უტ-ყუარი“ ფაქტები განგებ ითხზება და არაფერი ამგვარი არ ხდება.

კ. — ძე.

პროვინციის ქრონიკა

დ. ხობი (ზუგდიდის მაზრა). წელს აქ გახსნა ხობის სასოფლო საფარმაცო, რე-მეზღუდავ დიდ ამჟღავნ აშკარადვე მტკო-რებლები, მარა იმედები არ გაუმთავრდნენ.

საზოგადოების უფარბესი ნაწილი სრუ-ლიად გაუბნა მას და უფარბესი ხელში ახალ მადის ექიმ-ხედავს. ყოფილი შექმნა-რებლები ამ ექიმ-ხედავს მოჰქმედებს, და მას შესახებ მინდა ვთქვათ რაიმე სიტყვა.

საქალაქის ექიმ-ხედავს სატის კაბალო-ცხობა და მარონის ზეთის წყნებებით ვითომ აჩვენებ ავთმეფებს. ამ კარგეობას ხელს უწყობს ერთი მხრით გაუნათლებლობა და მეორეს მხრით ექიმის სიძლიერე. ექიმის მო-ყვანა საკმაოდ მოუფლან 7—8 ვერსტის მან-ძალზე ჯდება 7—8 მანეთი. რასაც იშვია-თათ შეიძლება სოფლის დარბი გავსო. ამიტომაც, მდებარეობა ექიმს და სატე-ბით ევფიზიან ავთმეფებს. საჭიროა უფრადება.

— ამაჲ წინათ აქ დიდი მოთქმა-მოთქმა იყო საშუალო სასწავლებლის გახსნის შე-სახებ. ამ სასწავლებელს უდავოდან სეთის საზოგადოება, რომელსაც უწინ ვთხ-ვათა-ვასთავს. დამა ხობი და სოფ. ხედა ერთი გაწი-წიწი იყვნენ და ერთმანეთს არ ანე-ბდნენ სასწავლებელს. მას შემდეგ გადის დრო და არც ხობი და არც სოფ. ხედა კრანტს არ ძავენ. სასურველია გეგმავდეს ჩვენი სა-ზოგადოება ზემოაღნიშნული სასწავლებლის გახსნას. მტკიც თანაგრძნობა ხობისკენ იქ-ნება, რადგან ხობი წარმოადგენს 7—8 საზ. ცენტრს და საზოგადოებრივ შექმედის-დაგვრათ ხარჯებსაც გაიძევენ.

— აქ არსებობს მომჩივებელ მასმართ-ლის განყოფილება.

ს. ბანძა (სამეგრელო) უგუდასკან და-ჩაგრულს და გაძაღ-ტყუებულ გლეხს, ბუ-ნებაზე უმტყუნა. ჯერ გაზაფხულის გვაჯავს, მერე ოგნისის გაუმდებელმა ნიადაგმა და ოგნის-აგნისის აღმოსავლეთის ცხელმა ქარმა ცუდად იმოქმედა ჭანხელზე. სიძინდის მარცხელს დაშთავდა გერ მარსუსწიან ისე გადამა და წადავდა არ გამოგება. გასულ წელს აქ მოსავალი კარგი იყო, მარა ზაფ-ხულში მოწია თუ არა გაუნდა წინადა (მეტად) და ისე გააფუჭა, რომ ქათმებსაც არ გეშვეს. ასეთ სიძინდის ფაქტის მჭადის ჭანხელ და უგუდასკანამ ამინდებმა ავთმოე-ფ. ამაჲ ფრთა შესახს. ისეთ სოფელს გერ-ნახე, რომ 10—15 ოჯახში მუცელა ან გასრის ტიპილია არ მჭინებდნენ, რის გამო ბევრს ესაღება წუთი სოფელს.

— სამხედრო წესების მოხსნასთან ხალხი ელოდა მოაზრების მამასხლისის და სტრა-ნიკების მოხსნას, მარა როგორც ჩანს არ ხსნან.

— 7 თვეზე მეტად რაც ბანძაში ფოსტა დაარსდა, მაგრამ ვაი ასეთ ფოსტის დაარ-სებას. წერდები რომ მოვიდეს თქვენს სა-ხელზე თუ არ დაგეხსნებით ერთი თვე იქ გეგება. მაზე ახდენ ინტელებს თავს. თუ კორესპონდენცია ჩაგდობ რადიკალიზაცია-საგანით როგორც რევი და წინააღმდეგ-ტყუა“-ს დაწერენ და ისე გაგზავნიან. რომ შეკითხვით მახელეს გეტყვის: რაი კაპე-იანია მარტო კორესპონდენცია არ გაგზავ-ნიანო.

— 7 თვეზე მეტად რაც ბანძაში ფოსტა დაარსდა, მაგრამ ვაი ასეთ ფოსტის დაარ-სებას. წერდები რომ მოვიდეს თქვენს სა-ხელზე თუ არ დაგეხსნებით ერთი თვე იქ გეგება. მაზე ახდენ ინტელებს თავს. თუ კორესპონდენცია ჩაგდობ რადიკალიზაცია-საგანით როგორც რევი და წინააღმდეგ-ტყუა“-ს დაწერენ და ისე გაგზავნიან. რომ შეკითხვით მახელეს გეტყვის: რაი კაპე-იანია მარტო კორესპონდენცია არ გაგზავ-ნიანო.

— 7 თვეზე მეტად რაც ბანძაში ფოსტა დაარსდა, მაგრამ ვაი ასეთ ფოსტის დაარ-სებას. წერდები რომ მოვიდეს თქვენს სა-ხელზე თუ არ დაგეხსნებით ერთი თვე იქ გეგება. მაზე ახდენ ინტელებს თავს. თუ კორესპონდენცია ჩაგდობ რადიკალიზაცია-საგანით როგორც რევი და წინააღმდეგ-ტყუა“-ს დაწერენ და ისე გაგზავნიან. რომ შეკითხვით მახელეს გეტყვის: რაი კაპე-იანია მარტო კორესპონდენცია არ გაგზავ-ნიანო.

— 7 თვეზე მეტად რაც ბანძაში ფოსტა დაარსდა, მაგრამ ვაი ასეთ ფოსტის დაარ-სებას. წერდები რომ მოვიდეს თქვენს სა-ხელზე თუ არ დაგეხსნებით ერთი თვე იქ გეგება. მაზე ახდენ ინტელებს თავს. თუ კორესპონდენცია ჩაგდობ რადიკალიზაცია-საგანით როგორც რევი და წინააღმდეგ-ტყუა“-ს დაწერენ და ისე გაგზავნიან. რომ შეკითხვით მახელეს გეტყვის: რაი კაპე-იანია მარტო კორესპონდენცია არ გაგზავ-ნიანო.

— ამაჲ წინათ ადგილობრივ სოფლის მასწავლებელმა და პარფიზორ სულაქველი-ძემ იკისრეს სამედიცინო დაარსება, რას შესახებ დახმარება სთხოვეს წყნა-კითხვის საზოგადოებას, საზოგადოებამ მოიწერა თუ საჭიროს წევრები იქნება ნებადგება ჩვე-ივ დედა და დიდი საიმედოობით დაგეგმარე-ბით. ინიციატორებმა მიმართეს ჩვენ ბაქმიანელს თავდა-ზნაურობას და სთხოვეს წარედგინებ წევრებს. დიდის საიმედოობით ჩვენ წარდგინებთ განახლებას, დანაშნეს კრებას დღე, მაგრამ არც ერთი მათგანი არ გამო-ცხადდა.

— საზოგადოება, ჩვენი თავდა-ზნაურობა მეტად ამხედრებულა პრესის წინააღმდეგ, ბანძის შესახებ თუ რამე დაიწერა ცაქეთში, მაშინვე განაშს ასტყუნს. აი მაგალ თაც: ცაქეთი იგუგიაში“ აღნიშნული იყო საზო-გადოება ჩვენი სასჯელსთვის უსაქმობა და სხვა, ეს თავის თავს მიიღეს ჩვენმა „ბაქმიანელმა“ (აღბათ იმეტი, რომ უსაქმობა რიცხვში მათი მრავლენი მეტად) და დაიწერა ძეგან კორესპონდენტის, მაგრამ გერ იმეფეს, თუ რომ ემაყნათ ვინ იგის რით გაუჰსინდებდნენ.

კორესპონდენცია

ს. კუბი (ქუთაისი). ჩვენი სოფლის მდგომარეობა თანდათან უარესდება. დღითი-დღე უტყუარესი კლასისად და შემოსავლი კი კლებულობს. ან როგორ დაგვადება კარ-გი დღე, როდესაც არავინ გვეხს, რომ ჩვენს სასარგებლო ხმა ამოადოს და როგორმე შეხედოს მ. ცინცის და ოგნე ცაქეთი-შვილის თარგმან... ჯერ კიდევ 1908 წელს მოვიდა განკარგულება, აწერილიყო ვის რამე-დენი საყნე, სახალხე, ტყე, ბაღი და სხვა გვარი მამული ჩქარავს. გამოუცხადეს სო-ფელს: თუ ვისთვის ნამდვილი ცნობა არ წა-ცრანათ, შემდეგ მოვლენ მზამეფები და ვისაც მეტად აღმოუჩნდება ჩამართმევენო. ჩვენც შეგშინდით და ვარაუდით უფრო მეტ-ნაგწერინეთ, რაც გეტყვნა. რა ვიტყვით, თუ ახალ ბეკარას დაგვადებდნენ. ამ აღწერის მოჰქვს მეორე. ელას კითხულობდნენ: ვის რამეღი კეთილშეშინებით მამული აქვს, ან მეტყველებდნენ დანარჩენი და ან სახელ-წილად და სხ. ეს ცნობებიც დაუგებდნენ და შეუწყნებელი ვარაუდით შეადგინეს ჩვენმა კეთილის მოფელეებმა და წარადგინეს სადაც ჯერ არს. მაგრამ ელას ირკვევა, რა უკუ-მართათ შედეგებით ცნობები. ერთს გლეხს კეთილშეშინებით 16 ქვეყა ადგილი აქვს. მა-გრამ მას 32 ქვეყასს ახლებიანებენ, რადგან ეს მამული სხვადასხვა სახელით არის მარ-სენებულად ორ ადგას. ამგვარი მავალითები ბევრად და ჩვენც ვინდით 2 მ. 20 კ. ქვე-ყაზე. რამდენჯერმე მივმართეთ თხოვნით მთავრობას გადაუთავადებინა ცნობები, მა-გრამ ჯერ ხმას არავინ გეტყმს... ეს არის გადაგზავნილ 1600 მ. „ნელდამკასსელ-წილად გლეხებს და ელას მეორე „ოჯადი“ მოვიდა—მესსურთეების 1300 მ. გადახდევ-ნეთი. ოჯადში შესსურთეების მოსსენებუ-ლი, მაგრამ ოგნე გორდაძე ცდილობს ეს თანხა უგუდას გაწეროს. ასეთი განაწილე-ბაა—ამბობს მ. გორდაძე,—ბოჭქელის გან-კარგულებით მავანდეთი. თუმცა საკმაოდ გადასხადი ჩვენ დიდი ხნაა შეეცანეთ და ანაგათიან ნელდამკას არ თვალბა ჩვენზე, მაგრამ ელას დამოუკიდებლად სავლდ, ალბათ, ჩვენი „მოხე მწერადი“-ს მოჰქმედება. ვფიქრობთ, ეს ფული ჩვენს კანცელარს არ გასცილებია.

საჭიროა მეტო უფრადება საზოგადოე-ბისა, თორემ ასე ხომ ამოგვდება სუდა უგუდა კანონიერ-უკანონო გადასახდებით.

მუშათა შორის

რობაქიძის სამეგრელო. შეგირდ-ქარგების შეფორებაში განსაკუთრებით თ-ვი ისახდა ბანძა ოგნე რაბაქიძემ. მან ქუ-ნაზი გაისტუმრა უგუდა მუშები და მათ მა-ცაერთა შეგირდებს ამუშავეს. გასულ წელს კი ბანძის სამეგრელოში მუშაობდა 7—8 კაცი. აქვე მუშაობდა ერთი მოხუცი, რომელსაც მეტადი მავარი საკვდილადის ტექნიკა, მაგრამ ეს მოხუცი ავთ განდა და არამდ თუ შედგებოდა მავარი, რაც გეტყვობდა ისიც არ მისცა. ასევე მოქმედა ბანძა რაბაქიძე და-ნარჩენ მუშებსაც, რომლებიც თითო-თითოთ ქუჩაში გაისტუმრეს, დღეს ამუშავენ მათ ახლებზე შეგირდებს, რომლებსაც თვითონვე არ ახლებს განსაკუთრებული საშუაყო დრო.

მათ აქეთ დანაშნული მურის ფული დღე-ში 40—დან 10 კაპეკამდე. ბანძა რაბაქიძე

უგუდას ქარგების სახელით უკანასკნელად, სხვა სიკეთესთან ერთად ხაჭაის ცაქეთსა შე-გირდების მოგვლევას შეადგენს, აგრეთვე სხელში სამსახური, იატაკის წმენდა, ტყე-დის რეცხვა და სხვა. აქვე უნდა ვთხადო ერთი არ დავიწყებ, მხოლოდ ჩვენს ქვეყანაში რა-ღაც არს ნაკლებ ავარდობებს შეკრდვის.

გ. ჩხარელი.

სამედიცინო სასამართლოს განჩინები.
21, 22 და 23 აგვისტოს ფოთში შედგა სამედიცინო სასამართლო, ერთი მხრით, გ—დის და მის ამხანაგების (გ. ნ. გ. მ. სმ.) და, მეორე მხრით ლ—მე—ქსა და მის მომხრეებს შორის ატეხილი დავის გა-მოსაწყვეტად.

სამედიცინო სასამართლომ დასვა შემ-დეგი კითხვები: 1) როგორ მოუგდა მ—ქსს საქმე კოამერატეში. 2) რამ გამოაწვია კოამერატეის გაუფლება (რ. როდეს თამა-შობდნენ მ—ე და სამი მისი მომხრეები კოა-მერატეის გაუფლებაში, 3) ქონდა თუ არა საბუთები ან უფლება გ—ს მოეთავსება წე-რადი ცაქეთში „ჩვენი აზრის“ № 24 და 46-ში ამ საგნზე და თანვე ეხმარა იმგვა-რი ტერმინები, როგორც „დემოკრატია“, „ინ-ტელიგენცია“, „ქმედებები“ და სხვა. 4) ქონ-და თუ არა კას—ს წყობისადე უფლება გა-მოყვანებისა ცაქეთში კოამერატეის რე-სუბობა და მეთაურების გვარები.

სასამართლომ დაადგინა:

1) რადგან მ—ქსის შესახებ მასში ორი მოწინააღმდეგე აზრი ტრიალებდა, ამიტომ ის არ იყო სასურველი კანდიდატი კოამერ-ატეის გამგის თანამდებობაზე და თანვე საქმე არ მიგვად კარგად.

2) კოამერატეის გაუფლების უმთავრესი მიზეზი იყო ლ—მ—ქსის მორჩენის ირგვლივ ატეხილი უთანხმოება, რომელსაც თვითონ შეგირდები თავისი მოქმედებით ახლებდნენ. ამ გარემოებას ხელს უწყობდნენ და შეტეხულად იტყვდნენ სამი მხრის. ვადაიმ და მ. სმ. სამმა ამხანაგებმა კი თავისი უტყუარ მოქმედებით დააჩქარეს ახლებელი კონფლიქტი.

3) გ—ს აზრზე თუ ქონდა უფლება, არამედ მის მოვალეობას შეადგენდა ზემო-აღნიშნული კორესპონდენციის მოთავსება, თუმცა ზოგჯერ შეთხვევებში ტერმინები („დემოკრატია“ „ქმედებები“ „ინტელიგენცია“) გადაგზავნილი იყო ნახარა.

4) კოამერატეის რეგობის გამაგის-ტება ვ—ს შეეძლო. მას არ ჰქონდა წყობ-ბრავი უფლება მეთაურების გვარების გამო-ცხადების და თუ ეს ჩაიდა, მ. ს. წინადა-სედელობის პრადია.

მედიკატორები: გ. ს—ვი, მ. მ. ფ—შლო, გ. კ—მე, ლ. კ—მე. თავმჯდომარე: ლ. ჯ—მე.

რედაქტორ-გამომცემელი

ნ. მელიქ-შახნაზარიანი

განცხადება

პაილის მკიჩი

ს. ნ. მაჭროსოვიჩი-სანოვიჩი.

დალომზის გაკეთება, ამოღება, ექიმობა და ხელოვნური კბილებს ჩაყენება „პოს-ტრინკი“ და „უპოსტრინკი“ სამეკო-ნალოების ფანტაში. მიღება ყოველდღე დილის 10—12 ს. და საღამოს 5—7 ს. ვერის დაღმართი № 21 (50—13)

გამოცემელი მასწავლებლები

(მოწვევითიდან ლებულოდ მასწავ. ქალბი, მკლენ ზემოწვევით უცხო ენებიდან).

ამბადენ ქალ-გაბო, ყველა დაბად და სა-შუალო სასწავლებლებისათვის: **სამოქალაქო სასწ., სასულიერო, საფერწლო, ტექნიკის, რეალურ, საქალაქო და საგაუო გიმნაზიის, სამასწავლებლო სემინარიისთვის.** ამბადენ ხოფლის ერთ და ორ კლასიან მასწავლ., როგორც ქალბს, ისე ვალებს, ყველა ხარისხ-ჩინო.

აგრეთვე ლებულოდ მოსწავლე ვალებს და ქა-ლებს, რომლებმაც ანანია სრულებით არ იცინა. მსურველთ იყვანენ მთელ ხარჯზედაც. თვითონ ფასი 5 მ.—20 მ.—დ, იყვანენ პი-რობობაც.

ამ ეზოშივე გამოცემული მერავი ქალი ლე-ბულობა და ვერავს წაკახებს ხელმისაწვდომ ფანტაში, იყვანს მასწავლებელ ქალბს. აღრესი: ავბალოს ქუჩა, სახლი № 133, ბინა 26, (გოგზლის პირდაპირ—ნახალგავანო).

მეცადინეობა იწყება დილის 8 საათზე, თავე-დობა საღამოს 9 საათზე. (24—2)